

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Struktura slovenske družbe
Course title:	The Structure of Slovenian Society

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Informatika v sodobni družbi, visokošolski strokovni študijski program prve stopnje	-	Drugi ali tretji	Četrty ali šesti
Informatics in Contemporary Society, first cycle Professional Study programme	-	Second or third	Fourth or sixth

Vrsta predmeta / Course type Izbirni / Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code: 1-ISD-VS-IP-SSD-2016-06-21

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	-	45	-	-	105	6

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Matevž Tomšič

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	Slovenski, angleški / Slovene, English
	Vaje / Tutorial:	Slovenski, angleški / Slovene, English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
Ni posebnih pogojev.	No special conditions.

Vsebina:

- temeljni sociološki in drugi družboslovni pojmi, povezani z družbeno strukturo
- opredelitev slovenske družbe v evropskem in globalnem kontekstu: družba, država, (zamišljena) skupnost, družbeno okolje
- družbene vrednote, norme, konformnost in deviantnost v slovenski družbi
- razmerje med družbenimi delitvami in družbeno integracijo v slovenski družbi: diferenciacija, integracija, konflikt, konsenz

Content (Syllabus outline):

- key sociological concepts, related to the phenomenon of social structure
- place of slovenian society in european and global context
- social norms, values, conformity and deviations in slovenian society
- relationship between social cleavages and integration in slovenian society
- hierarchical aspects of slovenian social structure
- functional subsystems of Slovenian society
- structural change in Slovenian society

- hierarhični vidiki slovenske družbene strukture: družbena neenakost, oblikovanje in relativizacija družbenih razredov, slovenske elite, vprašanja neenakosti med spoloma ter neenakosti med večino in etničnimi manjšinami
- funkcionalni podsistemi slovenske družbe; izbrani primeri: ekonomija, politika in javna sfera, družina, izobraževanje, religija.
- strukturne spremembe slovenske družbe: kratek zgodovinski pregled, demokratizacija, vzpostavitev tržne ekonomije, osamosvojitve, vključitev v EU, vrednotno-normativni premiki

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Adam, Frane et al. (2001): Sociokulturni dejavniki razvojne uspešnosti: Slovenija v evropski perspektivi. Ljubljana: ZPS.
- Haralambos, Michael in Martin Holborn (2005): Sociologija: Teme in pogledi. Ljubljana: DZS.
- Tomšič, Matevž (2002): Politična stabilnost v novih demokracijah. Ljubljana: ZPS.
- Matevž Tomšič (2008): Elite v tranziciji. Nova Gorica: FUDŠ.
- Ostala literatura po izbiri nosilca.

Cilji in kompetence:

Učna enota prispeva k razvoju naslednjih splošnih in predmetno-specifičnih kompetenc:

- poznavanje in razumevanje družbenih procesov ter sposobnost za njihovo analizo, sintezo in predvidevanje rešitev in njihovih posledic
- razvoj (samo)kritične presoje
- sposobnost etične refleksije in zavezanost profesionalni etiki v družbenem okolju
- zmožnost za prepoznavanje in izkoriščanje priložnosti, ki se ponujajo v delovnem in družbenem okolju (ki se izkazujejo kot podjetniški duh in aktivno državljanstvo)
- poznavanje in razumevanje temeljnih družboslovnih disciplin in sicer s področja sociologije, političnih ved, komunikologije,

Objectives and competences:

The instructional unit contributes to the development of the following general and subject-specific competences:

- familiarity with and understanding of social processes and ability for their analysis, synthesis and prediction of solutions as well as their consequences
- development of (self)critical judgement
- competence to ethical reflexion and commitment to professional ethics in the social environment
- the ability to recognise and take advantage of the opportunities, arising in work and social environment (and shown as the entrepreneurial spirit and active citizenship),
- knowledge and understanding of basic social sciences, specifically,

ekonomije in menedžmenta, družboslovne informatike, pravožnanstva, družboslovne statistike in metodologije

- sposobnost interdisciplinarnega pristopa, ki se kaže kot razumevanje splošne strukture družbenih ved ter povezanosti med njenimi posameznimi disciplinami in poddisciplinami
- razumevanje in uporaba metod kritične analize in razvoja teorij ter njihova uporaba v reševanju konkretnih družbenih in delovnih problemov
- razumevanje odnosov med posamezniki, organizacijami in družbenim okoljem, zmožnost za kompleksno sistemsko gledanje in delovanje

sociology, political science, communication science, economy and management, social informatics, law, social science statistics and methodology

- ability for an interdisciplinary approach, shown as an understanding of general structure of social sciences and interconnections between its individual scientific disciplines and sub disciplines
- understanding and use of critical analysis methods and theory development and its applicability in solving concrete social and work problems
- understanding of relations between individuals, institutions and the social environment, the ability to perceive and function at a complex, systemic level

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent/študentka:

- pozna, razume in zna uporabljati temeljne sociološke pojme, ki se nanašajo na družbeno strukturo ter jih zna povezati s konkretnimi lastnostmi in premiki v slovenski družbi
- razume temeljne lastnosti slovenske družbe ter njeno umestitev v evropski in globalni kontekst
- razume temeljne pojme povezane z družbenim redom in jih zna aplicirati na slovensko družbo
- v temelju pozna in okvirno razume hierarhične in funkcijske (funkcionalne) delitve v slovenski družbi, ključne lastnosti posamičnih hierarhičnih in funkcijskih družbenih enot, njihove medsebojne delitve, povezanosti in prepletenosti
- na primeru slovenske družbe razume pojem, pogojenost, prepletenost in posledice družbenih strukturnih sprememb
- samostojno išče, kritično reflektira in uporablja uradne statistike ter

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The student:

- comprehends the keys sociological concepts, related to the phenomenon of social structure and is capable to apply them in Slovenian context
- comprehends the main characteristics of Slovenian society and its place in the European and global context
- comprehends the concepts, related to social order and is capable to apply them in Slovenian context
- comprehends hierarchical and functional divisions of Slovenian society
- on the example of Slovenian society comprehends the phenomenon of social change, its dynamics and consequences
- is capable of analysis of empirical evidence from social science surveys in a comparative perspective
- is capable of critical reflection of Slovenian social situation

izsledke empiričnih družboslovnih raziskav, ki se nanašajo na slovensko družbo oz. to družbo postavljajo v širšo primerjalno perspektivo

- spremlja in na podlagi pridobljenega družboslovnega znanja samostojno kritično reflektira ključne lastnosti in spremembe v slovenski družbi

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov)
- seminarske vaje (refleksija izkušenj, projektno delo, timsko delo, metode kritičnega mišljenja)
- diskusija, sporočanje povratne informacije, socialne igre)
- eksperimentalne vaje, ki temeljijo na izkušnjskem, sodelovalnem in problemskem učenju (samostojno učenje, diskusija, razlaga, opazovanje, timsko delo, študija primera, metode kritičnega branja in pisanja, igra vlog, sodelovalno učenje, portfolijo, evalvacija, samoocenjevanje)
- individualne in skupinske konsultacije (diskusija, dodatna razlaga, obravnava specifičnih vprašanj)
- oblikovanje portfolija in samostojen študij (motiviranje, usmerjanje, samoopazovanje, samournavanje, refleksija)
- samostojno raziskovanje

Learning and teaching methods:

- lectures with student's active participation (explanation, discussion, questions, cases, problem-solving)
- seminars (reflexion about experiences, project work, team work, method of critical thinking, discussion, feed-back, social games)
- experimental exercises based on experience, cooperative and problem learning (individual study, discussion, explanation, observation, team work, case study, method of critical reading and writing, role play, co-operative learning, portfolio, evaluation, self-evaluation)
- individual and group consultations (discussion, additional explanation, treatment of specific questions)
- portfolio and individual study (motivation, mentorship, self-observation, self-fulfilment, reflexion)
- individual research work

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt):	Delež (v %) / Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
• kolokvij • seminarska naloga	50 50	• mid-term exam • seminar paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

- ADAM, Frane, TOMŠIČ, Matevž. The dynamics of elites and the type of capitalism : Slovenian exceptionalism?. Historical social research, ISSN 0172-6404, 2012, vol. 37, no. 2, str. 53-70.

- TOMŠIČ, Matevž, VEHOVAR, Urban. Quality of governance in "Old" and "New" EU member states in a comparative perspective. *Sociológia*, ISSN 0049-1225, 2012, ročník 44, č. 3, str. 367-384
- TOMŠIČ, Matevž, VEHOVAR, Urban. Quality of governance in "Old" and "New" EU member states in a comparative perspective. *Sociológia*, 2012, ročník 44, č. 3, str. 367-384
- TOMŠIČ, Matevž. *Elites in post-communist societies*. London: Vega press, 2011
- Adam, Frane in Matevž Tomšič (2002): »Elite (re)configuration and politico-economic performance in post-socialist countries«. *Europe-Asia Studies*, let. 54, št. 3, str. 435-454
- ADAM, Frane, MAKAROVIČ, Matej, RONČEVIČ, Borut, TOMŠIČ, Matevž. *The challenges of sustained development : the role of socio-cultural factors in East-Central Europe*. New York; Budapest: Central European University Press, cop. 2005.
- TOMŠIČ, Matevž. *Politična stabilnost v novih demokracijah*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 2002.